

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatal telefon sz. 67.

Propaganda és valóság.

Az ellenséges propaganda nem válogatós eszközeiben. Háborúhoz tartozik ez is, de célt téveszt, ha valóságnak még csak a parányát sem éri el. Így állunk azzal a váddal is, amely szerint Magyarország társadalmi és politikai rendszere „elmaradott, antiszociális és feudális csökevényekkel van tele s ezért kell a bolsevizmus reformáló hatásának kitenni.” Egyik angol lap süti ránk ezt a bélyeget s vele szemben elég lenne csak a „bagoly mondja a verébnek” szölmű mondatát idézni, mert hiszen Angliában a minap egy nagyon szegényes szociális tervezet csaknem kormányválságot idézett elő s végül is nagy parlamenti többséggel megbukott, mégis szót kell emelni, mert Európa államai közül Németországot kivéve, Magyarország áldozott leg-többet szociális téren, az első világháború után s hozta egymásután a családvédelem, a dolgozó tömegek, az egészségvédelem, az ifjúság egészséges nevelése érdekében törvényeit és rendelkezéseit.

Magyarország vezette be a világon nagyeddignek az intézményes családi munkabérlékokat s a „feudális” Magyarország az első világháborútól 1942-ig kerekén két millió hold földet juttatott 260000 család kezére. A fizetéses szabadság, a minimális munkabér, a munkaidő korlátozás, a Nép és családvédelmi alap tizezerszámra juttat saját hajlékot magyar családoknak s a szociális kiadások ma már meghaladják a régi költségvetések végösszeget, aztán a tisztviselők ipari és mezőgazdasági munkások egészségügyi ellátása, a szociális hitelek, a nagy népi tömegek társadalmi felemelésére indított mozgalmak mind az ellenkezőjét igazolják s az szociális és népi vonatkoz-

sokban nincs mit szegyenkeznünk.

Pedig ezeket az intézkedéseket kifosztottságunkban, hoztuk, amikor magáért a létért is kétségbeejtő küzdelmet kellett végezni. Nem voltak mögöttünk bőkezű mecenások, mint az utódállamoknál, akik mégis igen messze kullogtak mögöttünk szociális vonatkozásokban is.

Mi bebizonyítottuk, hogy a szociális fejlődés terén az

elsők között akarunk és fogunk haladni s ha lehetőségeink korlátozottak is, mert még mindig szegények és megkötöttek vagyunk, szociális berendezkedésünk mindenestre felveszi a versenyt az angliai szociális intézményekkel szemben s azokat nagyon messze túlszárnyalja még akkor is, ha minden áron ránk akarják sütni az antiszociális mus és feudáliszmus vádját.

A képzőművészeti kiállítás nagy kulturális eseménye volt Mohácsnak.

A Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társasága által rendezett képzőművészeti megnyitását Mohács város közönségének nagy érdeklődése előzte meg. Érezték az emberek, hogy (mint elmúlt esztendőben a komoly zene) most megint a város fejlődő kultúrérténeke egy másik lényezője a zene legközelebbi rokona a festőművészet kopogtat és kér bebecsájtást a város falai közé és méltó fogadtatásban kell részesíteni. A fogadtatás a város vezetősége és a közönség részéről olyan meleg és őszinte atmoszférában történt, ami minden várakozást felülmúlt. Pécsi vendégeink körében olyan hatást váltott ki, mintha nem is egy vidéki kis városban, hanem egy pesti téri megnyitásban lennének jelen. Ez a kiállítás igazolta, hogy Mohács város szomjúhozza a kultúra minden megnyilvánulását, de igényei vannak és ami nem komoly érték az elől elzárkózik.

A kiállítást délelőtt 11 órakor dr. Török Lajos a Társaság elnöke nyitotta meg a városháza közgyűlési termét zsufolóság megtöltő meghívott közönség előtt. Megnyitó beszédben ismertette a Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társaságának célkitűzéseit. Míg honvédeink az ország határain túl, fegyverrel kezükben harcolnak értünk, védelmezik az ezeréves magyar kultúránkat, melyet annyiszor felpesített meg a támadó ellenségeink pusztító tüze, addig művészeink a maguk fegyverével, ecsettel és vésővel a reményt fel nem adva, a művészet különösen érintő nehéz viszonyok között is magasan lobogtatva a művészetek fátyláját állnak őrt a magyar kultúra déli bástyáin. Ennek a kiállításnak különösen

azért van nagy jelentősége, mert akkor született meg, mikor a „Fegyverek között hallgatnak a Muzsák”

A művészek a nemzet lelkének kertészei — mondotta — fogadják olyan szeretettel, amilyen szeretettel közelednek és nyújtják kezüket a Mohács város közönsége felé. Ezen a gondolatok-jegyében adta át a kiállítást vitéz Szőnyi Alajos Mohács város polgármesterének, aki a következő szavakat intézte a művészekhez és a pécsi vendégeink kezébe. Mohács város nevében szeretettel és köszönettel veszem át a magas színű kiállítást anélkül is inkább, mert a testvér város nyújtja felénk kezét és kultúráját, hogy mi mohácsiak őszinte szeretettel és meleg szívvel fogadjuk. Mohács városa két évtizede mindig szeretettel fogadta azokat a művészeket, akik Mohács hősvértől pirosult mezejére jöttek, hogy abból ihletet merítve hozzájáruljanak a vidék festői szépségeinek megörökítésében és ezáltal gazdagabb, színesebb tegyék a magyar festőművészetet. A pécsi és mohácsi festőművészek hivatása, hogy Baranya vármegye festői szépségeiből merítve hozzájáruljanak a keresztény magyar nemzeti szellemű festőművészeti kultúránk ápolásához és fejlesztéséhez, éppen ezért a két város kulturális kapcsolatainak erősítésére minden évben rendszeresíteni kell a cserekiállításokat, mert csak az a város fejlődőképes, amely nem zárkózik el a kultúra elől, hanem kitarja kapuit.

A jelenlévő közönség részére Gebauer Ernő, pécsi festőművész tárlatvezetést tartott. A kiállított képek változatos anyagának szerencsés összeállítása

és rendezése Martyn Ferenc festőművész érdeme. A kiállított képek között úgy a konzervatív, mint a haladó irányú festők munkái képviselve vannak, akik az ország különböző vidékein élnek és dolgoznak. A kiállítás képei közül kiemelkednek, Istókóvics Kálmán: Szentendrei Hegyek, Egy József: Badacsonyi hegyoldal, Gebauer Ernő: Dunarészlet, Vihar, Martyn Ferenc: Csendélet, Défrancia kikötő, Hosszúhetényi táj, Klug György: Mohácsi kép, Vitéz Ritz Jenő: kilátás a Dandolokra (olaj), Paál István kilátás a kávéváról, Sikorszky Zsoltay Julianna: Virágcsendélet (olaj), az erdélyiek közül, Barabás István: Hargitán (olajképek) A mohácsiak közül Kelle Sándor Szepessy park (olaj) Parkréslet templommal, Kolbe Mihály Homokosok (tempera), Női fej szobor és rézkarcai. — Martinszky Jánosné Magyar Madonna (szövött gobelin) színes rézkarcai, Szővő nő (olaj) Martinszky János: Női fej (szövött gobelin), Virágcsendélet, Korsó és gyümölcs (olaj), Regős Ferenc Öregasszony (vízfestmény) és végül Virányi Endre: Sokác komp, Dunapart és Asszonyok este a Dunaparton c. olajképei.

A képek részletes ismeretlenségével és bírálatával helyszűke miatt nem foglalkozhatunk. Minden festő más és más festői probléma megoldására törekedett.

Kiinduló pont mindgyükünkél a természet szemlélet beható vizsgálata, melyből kiindulva keresi mindgyük a maga lelkeségének legjobban megfelelő kifejezési lehetőségeket. A kiállítás ünnepélyes megnyitására Pécsről előttek: dr. Fischer Béla ny. alispán, felsőházi tag, Esztergár Lajos dr. Pécs város polgármestere, dr. Török Lajos, a Társaság elnöke. A kiállító festőművészek közül jelen voltak Martyn Ferenc, Gebauer Ernő, Nikelszky Géza, Kálmány Pap László festőművészek és még számos tagja a Társaságnak. Mohács város vezetősége és társadalmának számottevő tagja és a város kultúrigényű közönségének nagy része. A megnyitás napján 200 látogatója volt a kiállításnak és azóta is mindennap számos látogatója van. Öröndetes jelenség, hogy az alsóbb képrétegekből is érdeklődéssel látogják a kiállítást. A nagy érdeklődésre való tekintettel vasárnap délelőtt 10 órakor Martinszky János festőművész, tanár tartatvezetést tart.

A kiállítás vasárnap egész délután nyitva lesz. V-i-r.

Nagyvonalú felszólalás a MÉP választmányi ülésén

A Magyar Élet Párt Mohács városi szervezetének február hó 27 én délután 6 órakor az iparoskör tanácstermében tartott választmányi ülése a közvetlenség, a magyarság helyzetének és jövőbeli elhelyezkedésének nagy problémáit tárgyaló légkörben folyt le.

Dr. Kontra Miklós városi elnök szeretettel köszöntötte a választmány vendégét **Kósa Lajos** MÉP központi főtitkárt, aki két óras nagy tudást, politikai józanságot előlülő remekbe szabott felszólalásában ismertette a mai magyar bel- és külpolitikai kérdéseket. — A mai politika — úgy mond — nem részleteket dolgoz ki, hisz nehéz időkben élünk, hanem célpolitikát folytat, amely nem más, mint szolgálata a nemzetnek. Kelet felé fegyverrel a kezében védekezik a nemzet, de nyugat felé is a sajátosan magyar eszmék szolgáltatásban éberen ügyel minden olyan értékre, amely nem felelne esetleg meg a magyarság sajátosan különálló világának. Mi eszmei célért harcolunk. Nincsenek Keleten területi követeléseink s eszmei célért, a bolsevizmus leküzdéséért emelünk fegyvert a tengely hatalmak oldalán és ezzel részesei letünk annak a gigászi küzdelemnek, amely Európát a világ jövőjéért sorsát fogja eldönteni. Néhány Gombos Gyula mondotta: A történelemben nem lehet polgári, áldozatot kíván. A magyarság rengeteget áldozott önmagáért és Európáért, bármit is kaptunk, azért szenvednünk, véreznünk kellett. Az utódállamok konjunktúrával szereltek országok nagy területeit, de el is vesztették hamar azokat, mert nem történelmi erő, államalkotó és fenntartó erő hozta létre őket. Hősi harc, kiállítás, munka biztosította a magyarság fennállását s biztosítja a jövőben is. Keresztény, pozitív etikai értékeket véd a magyarság s milyen vonatkozásokban áll ez ki politikánkban? Eddig csak győzelmekről hallottunk, de a szerencse, főleg a hadiszerencse forgandó. Ma már megálapítható, hogy a Szovjet 1939-iki finn háborúja kendőzés volt csupán s ha Németország vezére nem veszi észre idajektorán a szovjet méhetellen világhódító fegyverkezését, ma Európa a vörös hordák lába alatt feküdne. Ebben a küzdelemben a magyar honvédsapokat hősi küzdelmet folytatnak, különösen a januári harcokban, amikor nem egy helyen zászlóaljnyi honvédsapokat ellen több hadosztálynyi orosz erő támadt. Veszteségeink súlyosabbak voltak az elmúlt esztendő harcainál, de sokkal kevesebb, mint amennyire hivatalos körökben is elsőb gondoltak, mert igen sok körülzárt kötelek hősi harcokban átvágta magát az ellenséges gyűrűkben. E küzdelemben a magyarság bár tekintélyes, de fegyveres erejének csak kis részével vesz részt, mert az ország fegyveres erejének tekintélyes része őrt áll a magyarság jövőbeli érdekeiért és ezereves függetlenségéért.

Majd rátért az előadó a feszült érdeklődéssel hallgatott előadása

során a világpolitikai eseményekre melyek közül a legérekeesebbnek az adanai találkozó mondható, ami valójában nem volt más, mint Angliának védekezése az örök orosz törekvések, a tengerszorosokon keresztül a meleg tengerek felé, ellen. Belpolitikai vonatkozásokban nincs ma pártpolitikai kérdés mondotta az előadó. Ma csak a balsó frontnak megerősítése áll. Ebben a szellemben működnek a parlamenti pártok is. A magyarság dacára nagy szövetségeseinek, akik megoldották a trianoni bilincseket, sajátosan egyéni lelkével és felépítettséggel mégis csak testvér nélkül áll, mint ahogy nagy költőnk **Petőfi Sándor** fejezte ki, olyregnansan: „Tépet hajával, véres homlokával áll egyedül a viharban” s ez a tudat kell, hogy minden magyar ember lelkében éljen, amikor talan lasznak és nem eléggé nagyvonalúnak látja a magyarság sorsdöntően fontos kérdéseiben az intézkedéseket, holott ez nem más mint a magyarságot annyira jellemző megfontoltság, amely ezereves fennállását és további virágzását és boldogulását is biztosítani fogja fejezte be **Kósa Lajos** stíláriss megjelenésében is egészen rendkívüli nagyvonalú felszólalását, akit a megjelentek percekig ünnepeltek.

Az értékes felszólalásokért **Dr. Kontra Miklós** elnök mondott egy a szervezet, mint a megjelentek nevében köszönetet s ezzel a megbeszélés véget ért.

Városi közgyűlés.

Mohács város képviselőtestületének március hó 2-án megtartott közgyűlésén jóváhagyó határozatok bemutatása során kelteződéssel vette tudomásul a közgyűlés **Vitéz Szőnyi Alajos** polgármester és **Dr. Szablar István** városi II. aljegyző, valamint **Fehérvári István** műszaki tanácsnok helyelmi ügyében meghozott felmentő ítéleteket. Negyüdvással vette tudomásul a közgyűlés, hogy a város forgalmi adó részvétele 1943. évben 15% os lesz, ami a múlt évihez képest öröndetes emelkedést mutat.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a homorud hercegcsántói 45 km. bekötő út építését, egyelőre azonban csak a földmunkálatok és áttervezések korlátozottan a beérkezett öt pályázó közül **Húsz István** építési vállalkozónak adja ki 54 000 P-ös összeg erejéig. A földmunkák befejezte után a kövek szállítására és lerakására az öt ajánlattevőt új ajánlatok beadására fogják felszólítani.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a gabonatarház épületéhez szükséges és a Mohács Pécsi Vasút tulajdonában levő területek bérlét, vétel, vagy kisajátítás útján leendő megszerzésére felhatalmazást ad a polgármesternek. A gabonatarház tervrajza már elkészült s az hatalmas többemeletes 450 waggont befogadó képességű tárház lesz, amely igen jelentős szerepet fog játszani a város gazdasági életében, miéért is hozzá való bekötő út megépítését is elhatározta a közgyűlés.

Iskolai és egyéb vagyonok 1941—42 ik évi zarszámadásainak elfogadása után elhatározta a képviselőtestület a szigeti marha-

levélkezelők díjainak felemelését, központi anyagraktár kezelésért **Dunamenti Dezsőnek** évi tiszteletdíjat állapított meg, majd a város háztartási alapjánál mutakozó 1942 évi 61 200 P hitelmaradvány 1943 évi felhasználásának tárgyalásánál **Pétery Károly** felszólalásában hangoztatta, hogy a járdaépítési programnál a terméskövek leszállításánál mutakozó nehézségek miatt, azokat az utcákat is aszfalttal kellene burkolni, amelyeket eredetileg kockakövekkel kívántak kikövezni. **Vitéz Szőnyi Alajos** polgármester válaszában közölte, hogy erre vonatkozóan megtehte már a város az intézkedéseket és a még rendelkezésre álló aszfaltot e célra felhasználják.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a Mohácsi Sokakok Magyar Olvasóköré által mezőgazdasági gépek beszerzésére alapított mezőgazdasági szövetkezetnél a város mint földtulajdonos két 70 P-ös üzletrészt jegyez.

Elhatározta a közgyűlés a leventetthon építkezésére a villamosműtől felvett függő kölcsönnek, valamint a levente víztelep területbérének a háztartási alap terhére való átválását.

Személyi ügyek letárgyalása és elfogadása után a közgyűlés véget ért.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a Légoltalmi Liga közgyűlése.

A Légoltalmi Liga mohácsi szervezete február hó 21 én tartotta közgyűlését a város háza tanácstermében, amit zsufolásig megtöltöttek az érdeklődők. Híszkegy után **Dr. Bartók Lajos** elnök szeretettel köszöntötte a megjelenteket és örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a közgyűlésen tüntetően nagy számban vesz részt a közönség. Az elnöki megnyitó után a titkári jelentést, zarszámadást és költségvetést fogadta el a közgyűlés. A Ligának az év végén 1752 tagja volt, a házcsoportok felszerelése országos viszonylatban is mintaszerű s feltűnő fegyelmességet áru el az tény, hogy a megtartott tanfolyamok során mindössze 3 igazolatlan mulasztó ellen kellett a kihágási eljárást folyamatba tenni. Majd sor került a részleges tisztújításra, amelynek során a Liga női osztályának elnökévé egyhangulag a közgyűlés ismét **Dr. Schmidt Miklósné**, titkár — pénztárossá **Rátkai Istvánt**, pénztár-ellenőrré **Nemeskéri Ferencet**, Számvizsgálókká **Dr. Pap Ferencet**, **Paár Mihályt**, **Stollár Ferencet**, póttaggá **Szkladányi Ferencet** választották meg, majd megválasztotta a közgyűlés a 30 elnöki tanácstagot. A választás után **Dr. Schmidt Miklósné** elnök köszönetet mondva a bizalomért hangsúlyozta, hogy ma mindenkinek ki kell vennie részét az áldozatokból, ezek alól senki se akarjon elmenekülni, s zugolódás nélkül teljesítsük őket, kér mindenkit, hogy buzgó magyar szívvél kéz a kézben munkáljuk a magyar haza üdvét. A nagy tetszéssel fogadott felszólalás után állandó lelkes taps és éljenzés között osztotta ki **Dr.**

Bartók Lajos elnök kitüntetett házcsoportparancsnokoknak és helyetteseknek a díszes elismerő okleveleket. Kérte őket maradjanak továbbra is a Légoltalmi buzgó katonái. Kitüntetést kaptak **Goldmann Aranka**, **Vattay Albert**, **Janó Vilma**, **Szkladányi Ferenc**, **Teleky Ilonka**, **Paár Mihály**, **Kemény Gáborné**, **Darabos János**, **Horváth Sándorné**, **Faragó János**, **Tattay Györgyné**, **Tanner Károly**, **Nagy Anna**, **Schulz János**, **M. Lovan Pálné**, **Ribly János**, **Simon Éva** vitéz **Marosújváry Oszkár**, **Bálatinác Istvánné**, **K. Pericz Vilmos**, **Alabert János**, **Schenk Adam**, **Márton János**, **Dorusák Lajos**, **id. Kovács József** házcsoportparancsnokok **Kaponyi István**, **Berta Ilona**, **Bankos Ferencné**, **Birotek Anna**, **Pest Józsefné**, parancsnok helyettesek valamint a **14 éves László Mária** aki napszámba járó édesanya vállairól vette le s végezte a házcsoportparancsnoki eddigi feladatokat a legjobb eredménnyel.

Dr. Bartók Lajos megköszönve a közgyűlésen résztvevők érdeklődését és lelkesedését kérvé a Liga iránti további bizalmat és munkát a közgyűlést bezárta.

Zsufolt ház II.-ik kívánság-hangversenyen.

A első kívánság hangversenyt követő hónapok sem feledtették el annak sikerét, mert a február hó 28 án vasnap az Iparosok Olvasókörében tartott második kívánsághangverseny is a legteljesebb erkölcsi és anyagi sikerrel zárult. Az Iparoskör nagyterme 6 óra után néhány pécetel már zsufolásig megtelt. A hallgatóság között Mohács város társadalmának vezetői és minden rendű és rangu polgára képviselve volt és örömmel vették tudomásul, hogy a hallgatóság között volt **Takacs Jenő** a pécsi zeneiskola igazgatója és **Kalwoda Oga** pécsi énekművész. A zenekarban ismét szerepelt **Dr. Gundrum Akos** MPV. titkár, míg a műsor színvonalát a pécsi művészek **Marosi Nóra**, **Dr. Schneider János** és **Bán János** szereplése emelte.

Dr. Szkladányi László megnyitóját után a szinpartoló zenekar **Kébler Bela**: **Rakóczi nyitányt** adta elő **Tarr Imre** igazgató karnagy vezénylete mellett lendülettel nagy sikerrel, majd **Urkövi József** **Petőfi: Magyarok** Istene című versét szavalta mely átérzéssel. A leventék vonós szakosztályának négy tagja **Lawotta** szerenadját adta elő, amely egyuttal a szakosztály első nyilvános szereplése volt **Marosi Nóra** és **Dr. Schneider János** szóló, majd pedig duett ének számukban részben **Bán János** pécsi zeneiskolai tanár zongorakísérete részben pedig a szinfonikus zenekar kísérete mellett a **János** vitézből a Francia Királyleány dalát, **Lawotta: Rég volt** című dalát, a Mosoly országából a **Baracsfavirág** című éneket, **Lehár Vig özvegyéből** részleteket, **Schubert: Három a kislányból** keltőst, **Jacobi: Leányvásárból** részleteket, **Lehár műveiből** egyveleget s **Vince Ottó: Pajtás**, **Pajtás** című énekét adták elő művészi átélésben, kiváló szoprán és tenor hangnaggyal s mindketten sok-sok forró sikert

arattak s a műsor legkiemelkedőbb számai voltak. A zenekar Strauss: Déli rózsák című kerinjével aratott még nagy sikert, míg *Sztarcevic Vilma* színésznő voltam a humoros monológjával, *Michéisz Kató* »Te is úgy jársz mint a többiek« című mély átérzéssel előadott szavallatával, míg a Dolgozó lányok műkedvelő együttese kitűnő játékkal előadott Napsugárk című színművel tették a műsort változatosabbá és élvezetesebbé. Egyes műsor számok között *dr. Sziklady László* humoros és szellemes konferenciája sok mosolyt csalt a közönség arcára.

A hangverseny anyagilag is igen jól sikerült, amit a Vörös Kereszt eljáira adott át a rendezőség.

A hangverseny nemcsak céljának biztonosságát szolgálta arra, hogy a hangversenyek ma már tömegüket tudnak megmozdítani Mohácson s ez a Színpartóló zenekar legnagyobb érdeme, hogy a zenét megkedvelte a város közönségével olyannyira, hogy a harmadik kivánsághangversenyt is még színiévade őt felületlenül meg kell rendezni.

Előadássorozat a Baross-kereskedők számára.

Megemlékeztünk már arról, hogy a Baross Szövetség tagjai továbbképzése céljából az Iparosok Olvasókörének külön termében előadássorozatot rendezett. Az előadások egyik részének lepergése után megállapíthatjuk, hogy az életrevaló eszme megértésre taít a tanulni és haladni kívánó »Baross Testvérek« közt, akik minden előadáson tekintélyes számban vettek részt. Az előadások megrendezésében *Pap József* a Baross Szövetség elnöke és *Stranzinger Sándor* a Baross Szövetség ügyvezető elnöke szorgoskodott a legtöbbit, míg a témák kiválasztását és az előadók felérését *Kecskés Lajos* áll. polg. isk. igazgató végezte.

Az előadások témaköréi már biztosítottak az erkölcsi sikert, amelyet a kiváló előadók minden estén tovább mélyítettek s elmondhatjuk, hogy ez az előadássorozat külső és belső megnyilvánulásában kitűnően bizonyítja a mohácsi Baross Szövetség életrevalóságát és a mai idők megkövetelte agilitását.

Február 25 én volt az első este, amikor összegyűltek a Baross-tagok. Az előadókat és a megjelenteket *Pap József* elnök üdvözölte, aki a Baross Szövetség szelleméről mondott néhány mélyen szántó gondolatot. Az első előadást *Kecskés Lajos* tartotta »A kereskedő a nemzeti élet szolgálatában« címmel, felvázolva azt a szerepet, amelyet a nemzeti kereskedelemnek kell végezni a magyarság céljainak eléréséért folyó munkában.

A második előadójának az este *Környei Vilmos*, a gimnázium vegyész tanára volt, aki rendkívül érdekes elmefuttatásban ismertette a legfontosabb mű- és pótnyanyagokat.

Március 2-án *Hites Ferenc* gimnáziumi igazgató beszélt a kereskedő számlálásáról, bemutatva a számlálás művészetének sok csínját-bínját és megtanítva a hallgatóságot a pontos számo-

lás fontosságára. Mellette *Kecskés Lajos* a kereskedő iratkezelése és levelezése címmel értekezett, rámutatva arra, hogy a modern, idejét és idejét takarékosan felhasználó kereskedő hogyan végezze ezen fontos és elengedhetetlen munkáját.

Az estét *Stranzinger Sándor* ügyvezető elnök lelkes és buzdító zárószavai zárták be s a hallgatóság meleg tapssal jutalmazta a kitűnő előadókat kiváló előadásukért. A szövetség befejező előadás csoportjairól jövő számunkban fogunk megemlékezni.

— Farsang temetés az Iparoskörben.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért *Kelle Sándor* t. hadnagyat a Dicső elismerést a hadi szalag és a kardokkal adományozta.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. Belügyminiszter megengedte, hogy *Petrovics Károly* ny. igazgató tanító családi nevét „Pétery”-re változtassa.

— **Adomány.** *Traubert Nándor* Veszprémből lapunk kiadóhivatala után 20 P-öt adományozott a Honvéd családok segélyezésére.

— **Közös ünnepség március 15-én.** A Mohácsi Leventeegyesület és társadalmi egyesületek a társadalmi együttműködés jegyében március 15-én, a hősök emlékművénél d. e. 10 óra között közös nagyszabású ünnepséget rendeznek, amelynek keretében felolvassák a Kormányzó Ur szózatát. Ünnepi beszédet mond *vitéz szőnyi Alajos* polgármester.

— **Levél jött Oroszországból.** *Szalai István* honvéd február hó 17. és 22. napjáról kelt levelében közli családjával és ismerőseivel, hogy jól van s mindenkinek sok szeretettel küldi üdvözlését.

— **OTI kinevezés.** A m. kir. Belügyminiszter *özv. Auth Jánosné Németh Anna* mohácsi II. o. állászat szaklajtistté nevezte ki.

— **Tábori postacsomag szüneteltetése.** A m. kir. honvédszerk főnökének rendelkezése folytán a postahivatalok a hadműveleti területre szóló tábori postacsomagokat további intézkedésig nem vesznek fel. A hadműveleti területre levélpostai küldemények (levelek, levelezőlapok) továbbra is küldhetők.

— **Áthelyezik a fővámvivatalt.** Hivatalos helyről nyert értesülés szerint a mohácsi m. kir. Fővámvivatalt március hó 15-től Apatinba helyezik át.

— **Farsang temetése az Iparoskörben.** Február 9-én, kedden délután 5 órai kezdettel rendezte meg a Mansz szokásos teadélutánját. Ez a hagyományos teadélután minden évben kitűnő alkalmat nyújtott a szórakozásra, most pedig különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta, mert az idei évben nagyon kevés tánc — és szórakozási lehetőség volt.

— **Szociális Misszió gyűlés.** A Mohácsi Szociális Misszió Társulat március hó 3-án *Vitéz Szőnyi Alajosné* elnöklelte alatt tartotta rendes közgyűlését. A jegyzőkönyv felolvasása után elnök felkérésére *Tihanyi János* apátplébános »A sebesült és beteg katonák a Szovjet« nélcíműen kifejtette a Szovjet konok mulasztását, mert az 1929 évi nemzetközi egység ellenére sem közölte még a mai napig sem a fogságba esett sebesült és beteg katonák névsorát s ezzel szembe állította a többi európai állam nagylelkű bánásmódját. Elnök felkérésére a csecsemő és anyavédő szakosztály vezetője beszámolt, hogy az elmúlt hónapban 564 liter tejet osztott szét és 18 gyermekágyas ebédet biztosított két anyának. A pénztáros 15 pengő segélyt fizetett ki. — A gyűlés elhatározta, hogy március hó 25-én az országos női mozgalommal kapcsolatban a 9 órai fogadalmi szentmise alatt közös áldozást rendez s aznap délután 3 órakor belvárosi templomból fogadalmi templomhoz könyörgő körmenetet szervez a lehető legnagyobb arányú felvonulással. A gyűlés köszöntötte *Vitéz Szőnyi Alajosné* elnököt a pécsi sebesült katonák megvendégelésére megindított gyűjtés körül elért csodálatos eredménye miatt. Az adományokat két teherautó vitte Pécsre. Az adományok minimális értéke 2000 pengőnek felelt meg. — Egyéb kérdések letárgyalása után elnök a gyűlést berekesztette.

— **Átveszi MÁV. a Mohács-Pécsi vasutat?** A »Vasuti közlekedési közöny« februári számában egy örvedetes tervről veszünk tudomást. A közlöny felsorol több eddig magánkézen lévő vasutat, amelyeket a MÁV. rövid időn belül saját kezelésébe vette. A cikk így fejeződik be: »A jövő évben az állam tulajdonába megy át a Mohács-Pécsi vasút is«. Mi Mohácsiak tudjuk igazán értékelni a Magyar államnak ezt a szándékát. Megszűnne a Mohács-villányi drága díjtétel, de vonat csatlakozásunk is más lenne, mert a MÁV. saját kezeletében könnyebben tudná a Pécsset megközelítő vonat forgalmat beállítani. Régi vágynk is közelebb jutna megvalósuláshoz a Mohács — Bátaszéki vasút megépítésének lehetőségéhez. Város rendezés szempontjából is szinte beláthatatlan előnyt jelentene Mohács részére az átvétel. A háború befejezése után azonnal meglehetne kezdeni az új pályaudvar építését figyelembe véve a Baranyavár-Mohács-Bátaszéki vasutvonal folytatóság bekapcsolódását. De a Mohács-Pécsi vasút személyzete is régi vágást látna beteljesedni az átvétellel, hiszen évtizedek óta harcol azért, hogy ugy anyagi, mint egyéb szempontból a MÁV. személyzetével azonos elbánásban részesüljön. Amit eddig nem sikerült nekik hiharcolni, az az átvétellel egy csapásra megoldódna. Szíves figyelmükbe ajánljuk illetékeseknek is ezt a kis hírt. A poros terveket már most elő lehetne szedni, hogy annak idején a munkák megkezdését hasonló dolgok ne késleltessék.

— **Elveszett.** Február 3-án reggel a Villányból Mohácsra érkező vonat II. oszt. kocsiában maradt egy »Praktiplex« márkájú fényképezőgép. A becsületes megtaláló adja le a lap kiadóhivatalában ahol nagy jutalomban részesül.

— **Írásbeli értesítés a harctéri veszteségekről.** Illetékes katonai helyről közlik: A harctéren küzdő honvédek hozzátartozói a folyó évi januári és februári eseményekből kifolyólag mind több fordulókat tudakozásaikkal úgy írásban, mint személyesen nemcsak a VörösKereszt tudósító irodához, hanem a honvédelmi minisztérium különböző osztályaihoz is. Ezzel kapcsolatban illetékes körök felhívják a hozzátartozók figyelmét, hogy a jelenlegi mozgó hadműveletek miatt a veszteségek megállapítása és azoknak jelentése már csak a tábori posta nagymértékben korlátozott működése miatt is nehézségbe ütközik. Amikor a veszteségi adatok beérkeznek, azokról a VörösKereszt tudósító iroda az érintett hozzátartozókat írásban azonnal értesíteni fogja, ezért a folyó évi január és február havi veszteségekkel kapcsolatban úgy a személyes, mint pedig az írásbeli tudakozás mellőzését kéri, mert ezzel csak az érintett szervek munkáját zavarják és késleltetik.

— **A fegyvertartási engedélyek érvényessége.** A kormányrendelet adott ki, amelynek értelmében az eddigi fegyvertartási és viselési engedélyek 1943. évi május hó 31-én érvényüket veszítik. A tulajdonosok az illetékes rendőrhatalóságtól új engedélyt kérhetnek. Ezen kérelmeket legkésőbb 1943. évi március hó 31. napjáig kell írásban az illetékes rendőrhatalóságnál benyújtani. A kinek június hó 1-én nincs érvényes fegyvertartási engedélye köteles birtokában lévő fegyvert legkésőbb június hó 15-ig a rendőrhatalóságnak beszoáltatni. A rendőrhatalóság megengedheti, hogy ilyen fegyvereket eladhassa fegyverárusításra jogosult kereskedőnek, vagy fegyvertartásra jogosult magán személyeknek. A rendelet szerint a löszer, robbanó anyag vagy robbantószer vásárlására már kiadott engedélyk szintén hatályukat veszítik 1943. évi május hó 31-én.

— **Rögtönbíráskodás kiterjesztése.** A pécsi kir. törvényszék elnöke ől 1939. El. I. C. 27/447. szám. Hirdetmény a rögtönbíráskodás újabb kiterjesztése és kihirdetésének elrendése tárgyában. I. Közhírré tesztem, hogy a m. kir. minisztérium az 1943. évi január hó 20. napján kelt 1020/1943 M. E. számú rendeletével az 1939: II. t. c. 221 §-ában nyert felhatalmazás alapján a rögtönbíráskodást — mind a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás körében, az ország, illetőleg a honvéd büntetőbíráskodás egész területre — az 1941. évi június hó 30-án kelt, a Budapesti Közlöny 1941. évi július 1-i 146. számában kihirdetett (általam 1941. évi július hó 2. napján 1939. El. I. C. 27/352. sz. alatt közzétett) 4870/1941. M. E. számú rendelet II. pontjában felsorolt büntettek felül kiterjeszti a hadműveleti területre tábori postai csomagként, vagy

„Minta érték nélkül“ jelzéssel feladott küldemények, vagy az oda irányuló katonai szállítmányok tekintetében akár az ország területén, akár azon kívül a szállítást tartama alatt elkövetett lopás és sikkasztás büntetése— ideértve a hivatali sikkasztást büntetést is — és pedig ezeknek a bűncselekményekre kísérletére és úgy a tettesekre, mint a részesekre (Btk 69 §) is. A polgári büntetőbíráskodás körében a rögtönbíráskodás ez újabb kiterjesztéséről szóló hirdetmény kibocsátására és a további eljárásra a 8020/1939 M. E. illetéleg a 7800/1941. M. E. számú rendeletben, a honvéd büntetőbíráskodás körében pedig a rögtönbíráskodás kihirdetésére (Kbp. 437. §) és a további eljárásra az 1912: XXXIII t. c. beiktatott katonai bünvádi perrendtartás XXVI. fejezetében (a 6510/1942 M. E. számú rendeletben és a D — 6 hoz. jelzésű szolgálati könyv 28. szakaszában) foglalt rendelkezések irányadók. III. Felhívom a lakosságot, hogy a megjelölt bűncselekmények elkövetelésétől tartózkodjék, mert a polgári és katonai büntetőbíráskodás körébe tartozó minden olyan egyén, aki a jelen hirdetmény közzététele után a pécsi kir. törvényszék területén ilyen bűncselekményeket elkövet, rögtönítélő eljárás alá kerül és halálal bünhődik Pécs, 1943. évi február hó 24. napján. Kiss György kir. törvényszéki elnök.

Felelősszerkesztő:
DR. SZKLADANYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Figyelmeztetés.

Háy János, a neve alatt folytatott üzletétől kiépe és Mohácsról előtünk ismeretlen helyre távozott. — Ezekülán tehát **Háy János** nem jogosult az eddig az ő neve alatt folytatott mohácsi faüzlet nevében eljárni és üzleteket kötni, mert ezeket magunkra nézve kötelezőnek el nem ismerjük.

LERCH FERENC
SCHNEIDER JÁNOS
LAUER ADAM

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik forrón szeretett, sokat szenvedett, felejtetlen drága jó feleségem, illetve édesanyámnak, a jó Istenhez megtért

Dr. HORVÁTH KÁLMÁNNÉ

szül. NEGELE ARANKA elhunytá alkalmából bennünket részvétük nyilvánításával, a gyászmisén és a temetésen való megjelenésükkel, koszorúik és virágok küldésével nagy gyászunkban vigasztalni, mérheteretlen fájdalomkát enyhíteni törekedtek, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Külön köszönetet mondunk a mohácsi ügyvédi kar és a mohácsi polgári iskola I. és II. leányosztálya részéről irányunkban megnyilvánult bensőséges részvételért.

Mohács, 1943. március hó.

Dr. Horváth Kálmán
és gyermekei:
Etelka, Magduska és Kálmánka

— Anyakönyvi bejegyzések

1943. február 26-tól március 5-ig.
Születések: Petre István László, Narancsik Pál.

Házasságkötések: Budzsákia Lukács és Balatinác Mária, Dobszai István és Bárác Agnes, Dobszai Mátyás és Dárászác Mária, Szücs Lajos és Balog Ilona, Bódi Lajos és Kubalov Mária, Gulyás József és Molnár Ilona.

Halalozások: Sinkó István 36 éves, Kátoli Illés 64 éves, Spengler István 8 éves, dr. Radich Tihamérné 60 é. Gruics Antal 66 é.

30.000 □-öl

földet vennék

Cím: a kiadóban

Eladó a Rakóczi utca 50. számú

h á z.

Érdeklődni lehet ugyanott

A vasút rakterületén fekvő olajraktárunk

vas- és drótanyagát eladjuk.

Érdeklődők forduljanak **Freund Sámuel Fiai** céghez. Telefon 23.

ÜZLETHÁZ

Mohácson eladó. — Ingatlanok Mohács-szigeten haszonbérbeadók. Bővebbet **dr. Beck Alajos** ügyvédi irodájában

Vennék egy jókarban levő **SZANDOLINT.**

Ugyanott 2 darab **táskagramafon eladó**

Cím: A kiadóhivatalban

ELADÓ a Jenő herceg **HÁZ**

utca 27. számú

Érdeklődni lehet ugyanott.

Hirdetmény.

A Mohácsi volt Urbéresek közös Erdőbirtokossága közösen teszi, hogy folyó évi március hó 14-én délután 3 órakor a Kazinci utca 14. szám alatti hivatalos helyiségében

tavaszi rendes közgyűlést tart, amelyre az összes erdőbirtokossági tagok tisztelettel meg hivatnak.

Az ELNÖKSÉG.

MEGHÍVÓ.

Az Első Mohácsi Gőztégla és Cserépgyár Részvénytársaság

XX. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1943. évi március hó 14-én délután 4 órakor

tartja Mohácson, saját hivatalos helyiségében (léglagvári telep), melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, határozatképesség megállapítása
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése az 1942. évi üzletéről.
4. Jelentéstétel és határozathozatal a tisztviselők személyében és fizetésében történt változásról és az ügyvezető igazgató fizetéséről.
5. Az 1942. évi mérleg, zárszámadások előterjesztése és megállapítása és javaslat tiszta nyereség felosztása tárgyában.
6. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
7. Netáni iródtványok.

Mohács, 1943. évi március hó 5.

Az Igazgatóság.

A részvények a közgyűlés előtt legalább 48 órával a társaság igazgatóságánál letétbe helyezendők.

Mérlegszámla 1942. év december hó 31-én.

Vagyon: Pénztárkészlet: 19754 23 P, Gyártelep: 218075 89 P, Hájó 3652 68 P, Téglakészlet: 53223 91 pengő, Anya-készlet: 8674 90 P, Gazdasági készlet: 1035 80 P, Értékpapír: 600 — P, Postatakarékpénztári követelés: 11335 68 P, Adósok: 65560 33 P, Összesen: 381913 42 pengő.

Teher: Alaptőke: 200000 — P, Tőketartalék: 30000 — P, Értékcsokkenési tartalék: 40800 — P, Aruértékkülönbözeti tartalék: 22721 48 P, Tisztviselői nyugdíjalap: 23000 — P, Munkás jóléti alap: 980 26 P, Beruházási hozzájárulás függő számla: 2361 70 P, Elfogadványok: 38440 — P, Hitelezők: 21346 59 P, Nyeremény: 2263 39 P, Összesen: 381913 42 P

Veszteség és Nyereségszámla 1942. december hó 31-én.

Tartozik: Adó: 20395 39 P, Tiszti fizetés: 32115 — pengő, Munkabér: 215471 18 P, Takarmány: 2565 51 P, Kamat: 2786 91 P, Költség: 75158 58 P, Anyag: 136749 02 P, Száva hajtó: 4759 93 P.

Leírás: Gyártelep számlán: 31469 38 P, Hájó számlán: 851 45 P, Nyeremény: 2263 39 P, Összesen: 524585 74 P.

Követel: Nyeremény áthozat: 102 63 pengő, Téglaszámlán nyeremény: 516006 82 P, Gazdasági számlán nyeremény: 1294 43 P, Fuvarozási számlán nyeremény: 7181 86 pengő, Összesen 524585 74 pengő.

Az Igazgatóság.

Megvizsgálta, a könyvekkel összehasonlította és helyesnek találta a Felügyelőbizottság.

Fridrich Oszkár könyvnyomdája, Mohács.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30 — p
Rozs	28 — p
Takarmányrpa	24 50 p
Sörárpa	29 — 31 — p
Zab	27 — p
Morzsolttengeri	21 — p
Tengeri csöves új	15 70 p
Bab, fehér	59 60 p

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb l. r.	2 10 p
130 " " " l. r.	2 05 p
115 " " " l. r.	2 02 p
100 " " " l. r.	1 98 p
80 " v. neh. sonkasüldő	1 98 p
145 " vagy nehezebb l. r.	1 92 p
145 " kevesebb l. r.	1 86 p

TERVEZÉST

ÚJ ÉPÜLETEKRE ÉS ATALAKÍTÁSOKRA, beadványi rajzok és azok sokszorosítása, úgy magánépítetők, valamint közműves- iparosok részére, vidékieknek is mérsékelt áron, szakszerűen készíti

SPERL JÁNOS
Építőmester, Mohács,
Széchenyi-tér 13. sz.

Új üzlet! **ERTESÍTÉS!** Új üzlet!

Értesítem a nagyérdemű Közönséget, hogy Mohácson, Király utca 8. szám alatt (Weiller-vasudvar házában) folyó évi március hó 1-én üzletemet

„HÁZTARTÁS”

elnevezéssel megnyitottam.

Üzletemben a legszolidabb árak és a legpontosabb kiszolgálás mellett az alábbi árak kerülnek eladásra: Mosó-, pipere- és borotvaszappanok, illatszerek, kozmetikai készítmények, tisztítószerek, háztartási cikkek, cernák, fonalak, kézmunkák, kefe és ecsetárúk, díszműárúk, kerámia-, játékarúk, ajándéktárgyak, stb. Üzleti elvem: Szolid árértékpárral, jó áru Szíves támogatást kér

Káldor B-né
MEDGYESSI MÁRIA

250 négyszögöl

hazhelynek való föld

falu közepén, országút mellett, fiatal gyümölcsfákkal eladó. Érdeklődni lehet

Majson, 378. házszám alatt

Személyautófuvarozási

vállal **HUSZ ISTVÁN**
bérautófuvarozó
Mohács Telefon: 209.

ZONGORÁJ

magas árértékű veszek vidékről is.
BINGOLD KÁLMÁN
zongorahangoló Mohács, Kazinczi u. 2.

Bútorozott szoba

külön bejárattal, esetleg jó házi kosztall **KIADÓ.** Széchenyi-tér 13.

Kossuth Lajos utca 48. számú

h á z

nagy telekkel eladó.

ELADÓ a Vörösmarthy utca 18. számú

h á z.

Érdeklődni lehet ugyanott.

Több jókarban lévő

kerékpár

la gumikkal eladó
Megtekinthető Baross utca 82. sz. alatt